7/2150

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

30 MART 2004

SAYI : B 14.0.BHİ.01-115
KONU : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ : 15.03.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2150 -4835/16808 sayılı yazınız..

Konya Milletvekili Atilla KART'ın, "Belli bir marka yolcu otobüslerinin karıştığı yangınlı kazalara" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/2150) esas nolu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ali COŞKUN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

EK : 3 sayfa önerge cevabı

Gereği
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

7/2150

KONYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ATİLLA KART'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ

Bilindiği üzere, Konunun Bakanlığımı ilgilendiren yönü hiç kuşkusuz iç mevzuat düzenlemelerimizin genel kabul gören Dünya ve Avrupa normlarına uygun olup olmadığı ve bu normların uygulanıp uygulanmadığının denetimidir. Bakanlığım 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunun 29. maddesi uyarınca; Bayındırlık ve İskan Bakanlığının uygun görüşünü de alarak, araçların yapımı ve tadili ile ilgili asgari şartları belirleyen "Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında (AİTM)" Yönetmeliğini hazırlamış, 3 Şubat 1993 tarihli Resmi Gazetede yayımlayarak yürürlüğe koymuştur.

Adı geçen yönetmelik hazırlanırken, bu tarihte yürürlükte olan Birleşmiş Milletler, Avrupa Ekonomik Komisyonu (BM/AEK) İç Ulaşım Komitesinin regülasyonları ve Avrupa Birliği direktifleri dikkate alınmış ve ilgili kurumların yönetmelik çalışmalarına katılımı da sağlanmıştır. Böylece, dünyadaki teknolojik gelişmelere paralel olarak, gerek BM/AEK ve gerekse AB ülkeleri mevzuat düzenlemeleri izlenerek anılan yönetmeliğe zamanında aktarım sağlanmıştır.

Diğer taraftan, 1995 yılında Avrupa Birliği ile yapılan Gümrük Birliği Anlaşması çerçevesinde 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararları uyarınca Bakanlığımca uyumlaştırma çalışmalarına başlanmış, "Motorlu Araçlar ve Römorkları Tip Onay Yönetmeliği" AB müktesebatı esas alınarak hazırlanmış ve ilk olarak 07.05.1997 tarih ve 22982 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur. Bilahare, Avrupa Birliği tarafından yapılan değişiklik göz önünde bulundurularak, 1.04.1999 tarih 23653 sayılı Resmi Gazete' de değişiklikle yeniden yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur.

Bu Yönetmelik çerçevesinde, Avrupa Birliği'nin 70/221/EEC Direktifi uyumlaştırılarak "Motorlu Araçlar ve Römorkların n Sıvı Yakıt Depoları ve Arka Koruma Donanımlarına İlişkin Tip Onayı Yönetmeliği" 23 Eylül 1999 tarih ve 23825 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe konmuştur. Teknik gelişmeler dikkate alınarak, plastik yakıt depoları, Likit Petrol Gaz (LPG) ve Sıkıştırılmış Doğal Gaz (CNG) ile ilgili yakıt tanklarını da kapsayacak şekilde, Avrupa Birliği tarafından 70/221/EEC Direktifi 2000/08/AT Direktifi ile tadil edilmiştir. Bakanlığım anılan değişikliği ulusal mevzuatımıza dahil etmek üzere 16/8/2002 tarih ve 24616 sayılı Resmi Gazete' de yayınlamıştır.

Yukarıda da ifade edildiği üzere, Bakanlığım ulusal normları belirleme çalışmalarında uluslar arası genel kabul gören normları esas almaktadır. Bunların uygulanmasında üzerine düşen görevleri de titizlikle yerine getirme gayreti içinde olmuştur.

Bu bağlamda, yürürlükteki mevzuat paralelinde Bakanlığımca söz konusu olayla ilgili olarak da aşağıda belirtilen çalışmalar yapılmıştır:

1. Bakanlığımda görevli teknik personelden oluşan heyetçe, 07.02.2001 tarihinde Mercedes firmasında ve yakıt deposu üretimi yapan yan sanayide ithal ve yerli benzeri otobüslerin de mukayese edildiği bir inceleme yaptırılmış, yapılan bu incelemede araçların mevzuata uygun imal edildiği rapor edilmiştir.

2. Karapınar Asliye Ceza Mahkemesinin, 18.04.2001 tarihli ara kararı ile Bakanlığımdan AİTM Yönetmeliği konusunda 11.08.1998 tarihli raporu düzenleyen

7/2150

bilirkişilerden bilgi alınıp değerlendirme ve araştırma yapılması istenmiş, buna bağlı olarak, 23.05.2001 tarihinde bu heyet ile Bakanlığım yetkilileri , ODTÜ' de bir toplantı yapmıştır. Yapılan toplantıda AİTM ve Tip Onayı Yönetmelikleri üzerine durulmuş, özellikle otobüs üzerindeki yakıt tankları, carn kırma çekiçleri, araçların Türkiye karayollarına uygunluk taşıyıp taşımadıkları ve iç piyasa için üretilen otobüsler ile yurt dışı piyasasına verilen araçlar arasında üretim farklarının olup olmadığı, toplantının ağırlıklı konusunu teşkil etmiştir.

Bilirkişi heyetine, AİTM ve Tip Onayı Yönetmelikleri konusunda Bakanlığımın diğer ülkelerdeki örneklerine paralel çalışmalar yürütüldüğü, söz konusu yönetmeliklerin ihtiyaçların yanı sıra bilim ve teknolojinin değişen ve gelişen şartlarına göre sürekli güncelleştirildiği, bu yönetmeliklerin gerekli kıldığı test ve belgelendirme konularında Üniversiteler ile de teknik işbirliği yapıldığı belirtilmiştir.

3. Bakanlık Başmüfettişi başkanlığında, üç ayrı Genel Müdürlükte görev yapan mühendislerin de katılımı ile oluşturulan heyet marifetiyle; 1995-1998 ve 1999-2002 model otobüslerdeki yakıt depoları incelenmiştir.

Söz konusu heyetin 18.01.2002 tarihli raporunda özetle; üretilen otobüslerin mevzuata uygun olduğu, mevzuattaki depo ile ilgili hükümlerin zamanında ve uluslar arası taahhütler de göz önüne alınarak, usulüne uygun bir biçimde yapıldığı, mevzuatın yetersiz olmadığı belirtilmiştir.

4. Eylül 2003 tarihinde konu yeniden bir Bakanlık Başmüfettişine incelettirilmiştir. Bu müfettiş raporunda da, Bakanlığımızca yapılan uygulamanın mevzuata uygun olduğu değerlendirilmiştir.

Diğer taraftan, kaza sonrası; otobüsün şoförü ve işletmecisi hakkında dava açılmıştır. Bakanlığıma intikal ettiği şekliyle, açılan bu davada Mahkeme tarafından verilen karar Karapınar Cumhuriyet Savcığınca ve Mercedes-Benz Türk A.Ş tarafından temyiz edilmiş, Yargıtay 2. Ceza Dairesi temyiz incelemesi sonu 26.04.2002 tarihli kararında Karapınar Asliye Ceza Mahkemesinin Mercedes-Benz Türk A.Ş yetkilerinin tutuklanması ve otobüslerin toplatılması hususundaki kararlarını bozmuştur.

Bilineceği gibi, anılan yargılama süreci devam ederken, TBMM'nin gündemine gelen araştırma önergesi de görüşülerek reddedilmiştir.

Bakanlığım tarafından daha önce de gündeme getirilen benzer iddialar ve buna bağlı talepler nedeniyle, üretici Mercedes-Benz Türk A.Ş' nin tesis, proses ve mamulleri üzerinde üç kez yerinde teknik incelemeler yaptırılmış, mevzuata aykırı bir husus tespit edilmemiştir.

Mevzuat incelendiğinde görüleceği gibi Bakanlığımın konuya ilişkin görev ve yetkisi araçların imalatı aşamasında uyulması gerekli teknik düzenlemeleri belirlemek ve bu hususa firmalar tarafından uyulup uyulmadığını denetlemekten ibarettir.

2918 Karayolları Trafik Kanunun 83. maddesinde, trafik kazalarında rapor düzenleme konusunda Trafik zabıtaları yetkili kılınmıştır. Ayrıca, İçişleri Bakanlığı Emniyet

7/2150

Genel Müdürlüğünce yayınlanan yönetmelikle, trafik kazalarında, kaza tahkik memurluğu, bilirkişilik ve bunlarla ilgili hususlar düzenlenmiştir. Ölümlü ve hayati tehlike yaratan yaralamalı kazalarda, Cumhuriyet Savcılığı tarafından da ayrıca mevzuat gereği tahkikat yapılmaktadır. Bu çerçevede, Konya İli Karapınar İlçesi yakınlarında 24.10.1997 günü meydana gelen trafik kazasıyla Bakanlığım doğrudan ilgili değildir. Mahkeme ve Cumhuriyet Savcılığından gelen yazılar ise gerekli titizlik gösterilerek incelenmiş, talepler gecikmeksizin karşılanmıştır.

Takdir edersiniz ki Bakanlığımın meydana gelen tüm trafik kazalarını inceleme ve değerlendirme imkanı da yoktur. Zira kazaların her birinin çok almaşık ve karışık nedenleri vardır. Hiçbir kazayı tek bir nedene bağlamak mümkün değildir. Netice olarak yargılama, hukuki talepleri karara bağlama görevi ve yetkisi bağımsız mahkemelere aittir. İdarenin görevi ise mahkemelere intikal eden ihtilaflı konularda mahkeme kararlarının gereğinin yerine getirmesini sağlamaktan ibarettir.

Sonuç olarak Bakanlığım; Anayasa ve kanunlarımız hükümlerine uymak, hak ve menfaat ihlali iddiası ile taraflarınca yargıya intikal ettirilmiş konularda yan yada taraf olmamak, mahkemeleri kararlarında etkileyecek tavır ve davranışlardan özenle kaçınmak, ancak mahkemelerin talepleri ve kararlarını mutlaka yerine getirme hususlarında gerekli hassasiyeti göstermektedir.